

gevonden die begroeid was met enkele grote eendenmossels. Voorwerpen met eendenmossels werden, hoewel niet massaal ook elders langs de kust gevonden.

**Muscarstraat 14
8400 Oostende**

Grote stranding na novemberstorm – Deel 3: Riemwieren en begroeide drijvende voorwerpen op de stranden van de Westkust

Ingrid Jonckheere

De aanwezigheid van de gewone zeehond *Phoca vitulina vitulina* op het strandhoofd nabij Ster der Zee was, naast het overvloedige aanspoelsel dat na de novemberstorm te vinden was, een extra stimulans om van halfweg november tot halfweg december 2008 regelmatig een strandwandeling te maken. Omdat de zeehondjes het best bij hoogtij te zien zijn bezocht ik het strand meestal net op het moment dat het water zich terug begon te trekken. Ik liep dan op de heenweg langs de vloedlijn en volgde het afgaand tij op de terugweg. Ik wandelde steeds heen en terug van het oostelijk gelegen strandhoofd van Koksijde tot aan het strandhoofd van Ster der Zee. Geen verre wandeltocht maar het qua aanspoelsel rijk gevulde strand zorgde ervoor dat ik toch telkens voor een paar uur zoet was. In dit artikel beperk ik mij tot het beschrijven van de begroeiing van wiertvoetjes en enkele plastieken voorwerpen.

In totaal bekeek ik zelf 8 riemwiertvoetjes. Riemwier *Himanthalia elongata* is een bruinwier dat niet op de Belgische kust groeit. Losgeslagen exemplaren spoelen soms massaal op het strand aan. Het wier bestaat uit twee à drie meter lange groene slierten. Deze slierten komen samen in een 'voetje' dat vastgehecht zit aan schelpen of stenen. Dit voetje is het eigenlijke riemwier. De slierten zijn de voortplantingsorganen. Op riemwiertvoetjes vind je vaak begroeiing. Deze begroeiing werd zorgvuldig bekeken. Opvallend was dat er vele pakketten slierten op het strand te vinden waren maar in verhouding weinig voeties.

Op alle door mij gevonden riemwiertvoetjes groeide *Callithamnion tetragonum*. Dit roodwiertje trof ik ook veel aan op de riemen. Op een zestal exemplaren vond ik

Corallina officinalis. Ook waren er riemwiersvoetjes begroeid met *Ceramium spec.*, *Callophyllis cristata* en *Enteromorpha compressa*.

Ik verwerk in dit artikel ook de waarnemingen van Marie-Thérèse Vanhaelen. Zij vond op 22 november op het strand van Sint-André (Oostduinkerke) één riemwiersvoetje begroeid met de roodwieren *Callithamnion tetragonum*, *Callophyllus cristata* en *Corallina officinalis* en op 9 december vond ze op haar wandeling van Oostduinkerke Dijk tot Koksijde Schipgat tussen de resten riemwierkluwens nog drie riemwiersvoetjes:

- één met 2 *Pododesmus squamula*, *Laurentia pinnatifida* en *Callophyllis cristata*
- één met 6 *Pododesmus squamula*, *Corallina officinalis* en *Mesophyllum lichenoides*
- één met 2 *Pododesmus squamula*, 1 levende *Crepidula fornicata*, *Gastroclonium ovatum*, *Laurentia pinnatifida* en *Mesophyllum lichenoides*

Die dag vond ze ook een opengescheurde zwemband met gekartelde zeepokken *Balanus crenatus* en ook zes vulkaantjes *Balanus perforatus* en een rechthoekig plastic paneel met onder andere meer dan 150 *Pododesmus squamula*; enkele grote exemplaren 2,4 cm op 2,4 cm en 2 cm op 2,1 cm.

De dag erna vond ze nog één riemwiersvoetje met daarop één schilferige dekschelp *Pododesmus squamula*, *Gastroclonium ovatum* (12 cm), *Ceramium spec* en *Callophyllis cristata*.

Op 14 en 15 december vond ze in de buurt van Koksijde – Ster der Zee in totaal 6 plasticen bussen met daarop heel wat ritspokken *Verruca stroemia*, enkele *Balanus crenatus*, enkele driekantige kalkokerworm *Pomatoceros triqueter* en enkele mosdiertjes.

Ik vond ook één *Laminaria saccharina* met een grote hechtvoet. Ik sneed de voet in stukken. Er zaten een drietal mossels *Mytilus edulis* tussen en er kroop ook een *Nereis pelagica* uit. Binnenin vond ik in een holte een *Pododesmus squamula*. Verder groeide er tandhoornkoraal *Dynamena pumila*, *Corallina officinalis*, roze kalkkorstwier *Mesophyllum lichenoides* en *Enteromorpha compressa* op.

Verder raapte ik ook nog drie stukken van fuiken op waarop ik in totaal 37 exemplaren van *Pododesmus squamula* aantrof. Op het grootste stuk zat ook een anemoon spec., twee restanten van het solitair koraaltje *Caryophyllia smithii*, driekantige kalkokerworm *Pomatoceros triqueter* en een 30 tal *Balanus perforatus*.

Op twee stukken plastic trof ik telkens twee *P. squamula* aan. Op één leefden ook het muiltjes *Crepidula fornicata*, 1 juveniele *Hiatella arctica* en enkele oesters *Crassostrea gigas*. Er zaten ook enkele mosdierkolonies op die Hans De Blauwe voor me determineerde. Het ging om *Electra pilosa* en *Escharoides coccinea*.

Ik spoelde de wiervoetjes thuis in een kom en controleerde nadien het zand dat vrij kwam onder de stereoscopische microscoop. Daarin vond ik naast een doubletje *Musculus tumida* met hier ook nog een verrassende waarneming. Eén *Rissoa parva* met hier, het schelpje was volledig begroeid met roze kalkkorstwier *Mesophyllum lichenoides*. Deze vondst is makkelijk te verklaren, het is namelijk gekend dat deze soort zich voedt met o.a. *Corallina* (Fretter & Graham, 1962) en *C. officinalis* was talrijk aanwezig op de wiervoetjes.

Zo zie je maar dat het bekijken van het uitgespoelde zand soms nog interessante waarnemingen kan opleveren.

Foto 1: *Pododesmus squamula* (Foto: Marc Panneels)

Foto 2: Riemwiervoetje met begroeiing (Foto: Marc Panneels)

Literatuur

FRETTER, V. & A. GRAHAM, 1962. British prosobranch molluscs. Their functional anatomy and ecology. Ray Society, London. 755p.

**Sint-Idesbaldusstraat 20 bus 402
8670 Koksijde**